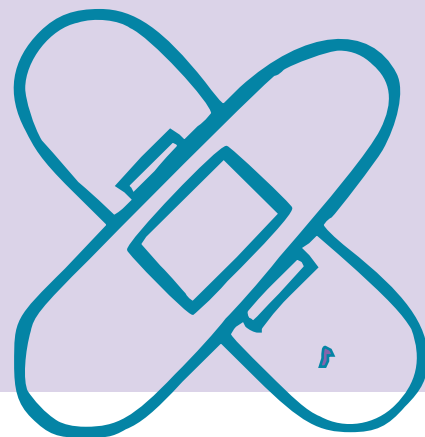

Det gør ondt

Smerte er formentlig det fænomen i indskolingen, som påkalder sig flest spørgsmål og tvivl om, hvad det rette er at gøre.

FORBEREDELSE

VALG AF STIMULUS: Lad os undersøge smerten, sådan som den viser sig i elevernes liv og lad os undersøge, hvilken fortælling som eleverne tillægger smerten. I den følgende session har jeg valgt 'sidedstikket', som stimulus. Du kan erstatte den med hudafskræbninger, mave/hovedpine eller en anden form for smerte. Se også "**Det er bare et stik**", som er en rollespilsaktivitet omkring temaet, smerte.

Ifølge neurovidenskabelig forskning foregår selve smerteoplevelsen i hjernen og er både præget af smertesignalerne, men også af minder, sociale sammenhænge, bekymringer, stress og meget mere. Smerte er med andre ord et fænomenologisk komplekst fænomen, hvad der gør det interessant filosofisk. Samtidig er smerte noget vi kan sætte os udover, manipulere og måske lære at leve med.

ET LIV UDEN SMERTER (AS2): Der findes faktisk mennesker, som ikke kan føle smerte pga. en genetisk mutation, der gør at deres smerteførende nerver ikke har udviklet sig som de skal. Gabby og Ashlyn er født uden den evne. En kort Youtube-dokumentar på engelsk giver et uhyggeligt indblik i, hvordan livet uden smerter er. Videoen kan ses [her](#).

I UNDERVISNINGEN

1 FORTÆL: "Julie har besluttet sig for at det skal være i dag hun løber fra alle til opvarmningen i idræt. På Julies skole løber de altid fire omgange. Og hun har en plan. Hun skal bare løbe stærkere end hun nogensinde har gjort". (Jeg løber omgange rundt om dialogcirklen mens jeg fortæller). På 1. omgang er Julie flyvende og hun fører løbet. Hendes lærer advare hende dog "Julie, husk nu der er fire omgange". Julie fortsætter det høje tempo på 2. omgang, men nu er det Julies puls der flyver. På 3. omgang bliver Julie ramt af voldsomme stik i siden, sidedstik. Det sætter sig dybt. Anton overhaler hende. Og da Julie når til målstregen med en omgang tilbage stopper hun. Ikke mere".

Gør Julie ret i at stoppe med at løbe?

I UNDERVISNINGEN

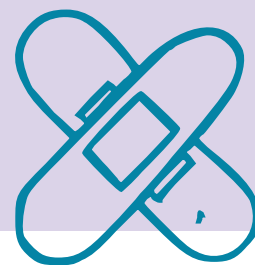
2 GØR: Fortæl at der findes mennesker, som ikke kan føle smerte.

Spørgsmålet er nu, hvordan eleverne vil forklare oplevelsen af smerte til en, der aldrig har oplevet smerte.

Hvad vil det sige at føle smerte? Hvad gør man når man føler smerte? Lad eleverne øve sig i makkerpar og lad et par af dem give et eksempel i fællesskabet, før du stiller anker-spørgsmålet.

Vil det være bedre ikke at kunne føle smerte?

INDLEJREDE SPØRGSMÅL

- Hvem bærer det primære ansvar for at hjælpe Julie med at lykkes - Julie selv, læreren, Julies klassekammerater, evt. en fjerde part? (Kan bruges som **AS2**)
- Hvordan ved man, hvad der er det rigtige at gøre, når smerten er der?
- Er det vigtigt at Julie gennemfører løbet? (Hvorfor/hvorfor ikke)
- Hvem ved bedst, hvad der er det rigtige at gøre?
- Er det altid rigtigt at stoppe, fortsætte eller søge hjælp? (Indsæt selv elevernes udsagn om, hvad den rette handling er)
- Kommer smerten med et valg eller fratager smerten os valget?
- Hvad er smerte?
- Kan det være godt at have ondt i hovedet eller maven?
- Er smerte altid forbundet med at 'det gør ondt'? Eller kan det fx være en rar følelse
- Er smerte mest forbundet med 'tanker' eller 'følelser'?
- Hvad hjælper bedst mod smerter?

FILOSOFISKE BEGREBER

• Smerte	• Følelse/tanke	• Årsag/virkning
• Selvtillid/selvforhold	• Valg	• Fantom/reelt
• Konkurrence vs. opvarmning	• Erkendelse/tolkning	• Psykisk/fysisk
	• Viden	• Sandt/løgn

